

**Liturgie morgendienst
Emmen, 12 februari 2017
met viering 'Heilig Avondmaal'
Thema: aan de wijnrank**

1. Votum
2. Vredegroet
Genade voor u en vrede van God onze Vader en van de Heer Jezus Christus
3. Intochtslied: **Psalm 92:1,2** (*vers 1 geleerd door groep 3 en 4*)
4. De Tien Woorden (met picto's geloof.nu)
5. Zingen: **Psalm 92:7,8**
6. Gebed om verlichting met Gods Geest
7. Schriftlezing: **Johannes 15:1-17** (*gelezen door...*)
8. Overdenking
9. Amenlied: **LvdK 78:1-4**
10. Dankzegging en voorbede
11. Inzameling van de gaven (*diakenen geholpen door...*)
12. Kindermoment: avondmaal! Daarna zingen: **Gezang 108** (*geleerd door groep 5-8*)
13. Avondmaalsviering (tafel). Na de eerste tafel: **Psalm 98:1**
na de tweede tafel: **Psalm 98:2**
14. Slotlied: **Psalm 98:4**
15. Zegen.
De genade van onze Heer Jezus Christus, en de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest zij met u allen.

Volk van God, geliefde gemeente van Jezus Christus,
br/zr jonger of ouder, welkome gast, luisteraar/kijker thuis,

Kun je [dia1] geloven zonder kerk?

Kun je echt van Jezus houden en tegelijk nooit naar de kerk gaan?

Voor veel mensen is dat tegenwoordig een aantrekkelijke gedachte.

Wat zou het toch heerlijk zijn als je zondags lekker kunt uitslapen en de rest van de dag doen waar je zelf zin in hebt.

Wat zou het toch heerlijk zijn als je van al die verplichtingen van de kerk af bent: geen gezeur meer over regeltjes en gebodjes, geen vervelende mensen meer die je beoordelen en de maat nemen, niet meer naar vereniging of catechisatie.

Maar de vraag is niet of je het zou *willen*, de vraag is of het *kan*.

Kun je in Jezus geloven zonder kerk, zonder naar de kerk te gaan?

Ach, ik denk dat iedereen wel een situatie kan bedenken waarin het inderdaad mogelijk is dat je wel gelooft maar niet naar de kerk gaat.

Als je voor je werk naar een land gaat waar geen kerk is bijvoorbeeld.

Of, dichterbij huis, als je door ouderdom of ziekte niet meer naar de kerk kunt.

Alleen: in beide gevallen blijf je vaak nog wel lid van de kerk en is er over en weer ook contact, bezoek, meeleven. En heb je daar juist ook *behoefte* aan. Verlang je er juist naar weer eens thuis te zijn zodat je mee naar de kerk kunt, omdat het wel heel eenzaam en kaal is zonder. Zou je zo dolgraag nog weer 's gaan, avondmaal meevieren, de gemeenschap met de anderen ervaren, maar helaas... het kan niet meer.

Kun je geloven zonder kerk?

Nee, [dia2] het is onmogelijk een hechte band met Jezus Christus te hebben, kind van God te zijn, zonder dat je ook de gemeenschap met zijn andere kinderen wilt/hebt/zoekt.

Je kunt niet geloven zonder kerk.

Dat is wat de Bijbel ons laat zien.

[dia3] *Ik ben de ware wijnstok*, zegt Jezus.

Al vaker sprak Hij die *Ik ben* boodschap: [dia4] Ik ben het brood des levens, het Licht der wereld. [dia5] Ik ben de goede Herder, de deur der schapen. [dia6] Ik ben de opstanding en het leven, de weg, de waarheid en het leven. Zes keer *Ik ben die Ik ben*.

En nu, om het te volmaken, volgt de zevende: [dia7] Ik ben de ware wijnstok.

Het begon met brood, het eindigt met wijn. Daarmee is het leven van onze Heiland getekend. Tussen brood en wijn zit alles in.

Alles wat je nodig hebt om werkelijk te leven...

[dia8] *Ik ben de ware wijnstok*, zegt Jezus.

Een wijnstok – ik heb een keer een druivenplant gekocht omdat we een mooi muurtje op het zuiden hadden.

Toen ik de plant uit de verpakking haalde, dacht ik: nou nou, moet dat wat worden!? Want het was een kort, kaal stammetje; je zou zeggen: er zit geen leven meer in, het is dood.

Toch heb ik 'm geplant. En wat denk je?

Toen de zon ging schijnen en het warmer werd, kwamen er allemaal frisse groene loten te voorschijn. Met een ongekende groeikracht kroop 'ie bij de muur omhoog. Meterslange ranken kwamen uit die ogenschijnlijk dode plant tevoorschijn.

Echt een wonder!

Bedoelt Jezus dát, als Hij zichzelf met een wijnstok vergelijkt?

Zal Hij straks ook niet dood zijn?

En zal Hij na zijn hemelvaart niet weg zijn?

En toch zal Hij leven geven, zal er uit Hem nieuw leven tevoorschijn komen, zal er verbondenheid zijn met Hem.

Als de Geest zijn warmte geeft, zal er jong fris groen uit Hem spruiten dat met ongekende groeikracht vrucht wil dragen.

Dat is wat Jezus hier aan zijn vrienden duidelijk wil maken: Ik mag dan straks weg zijn; en dan kunnen jullie Mij niet meer zien en niet meer aanraken; maar toch blijf Ik aan jullie verbonden.

Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van de wereld.

Dat is wezenlijk!

Niets en niemand kan scheiding brengen tussen Hem en hen die bij Hem horen.

Dat is de ware gemeenschap met Christus.

En die mogen wij vanmorgen ervaren bij het avondmaal: onze verbondenheid aan Christus, ons delen in Hem en in het heil, de verlossing die Hij geeft.

Ik ben de wijnstok, jullie zijn de ranken.

Door het geloof ben je aan Hem verbonden.

Het geloof dat Hij Zelf in je heeft gelegd.

We zijn uit Christus voortgekomen, wedergeboren.

Hij is onze oorsprong, de zin van ons bestaan.

Jullie zijn de ranken, zegt Hij. Niet: jij bent de rank. Niet: jij alleen hoort bij Mij.

Dat zou wel heel magere opbrengst zijn – één druiventrosje, stel je voor. Gelukkig niet!

Er zitten een heleboel ranken aan de wijnstok.

Er zijn heel veel gelovigen verbonden met Christus.

En die gelovigen zijn dus niet alleen verbonden met Jezus, maar in en door Hem ook met elkaar.

En dat zie je ook aan het avondmaal; de gemeenschap met Christus geeft gemeenschap met elkaar. Dat is het wonder van de kerk, Gods volk, Christus lichaam hier op aarde.

Mensen die elkaar zelf nooit zouden hebben uitgezocht of opgezocht vormen toch een eenheid!

Mensen met heel verschillende interesses en ideeën, heel verschillende beroepen en achtergronden, die opeens iets gezamenlijks hebben, iets wat hen bindt: Jezus Christus! De ware wijnstok – die maakt dat wij ranken zijn.

Daarom is het onmogelijk wel te geloven, wel iets met Jezus te hebben, en niet tegelijk iets met al die anderen die geloven, niet met de kerk. Dat kan niet.

Als je met Jezus verbonden bent, ben je daarmee ook met elkaar verbonden.

Je kunt niet warm worden van Jezus en tegelijk koud blijven over de kerk.

Als je van Jezus houdt, houd je ook van zijn lichaam, de gemeente.

Jezus gaat nog verder: *Als iemand in Mij blijft en Ik in hem, zal hij veel vrucht dragen. Maar zonder Mij kun je niets doen...*

Wat bedoelt Jezus?

Jezus zegt dat jij als rank alleen maar vrucht kunt voortbrengen als je aan Hem verbonden blijft.

Het gaat hier over het nieuwe leven dat voortkomt uit Jezus, het leven als wedergeboren kind van God.

Moeten wij dan vruchten maken? Moeten wij met geweld vruchten uit ons persen, als een zware last, een loodzware verplichting?

Nee, zo werkt het niet. Het rustgevende en mooie is dat niet *wij* vruchten voortbrengen, maar dat de wijnstok dat doet!

Wij zijn alleen maar de kanalen waarlangs Hij werkt, we hoeven het alleen maar laten gebeuren.

Door aan Hem verbonden te zijn. Dan gaat het vanzelf.

Want de energie die Hij geeft kun je niet tegenhouden, die moet zich uiten.

Wel is het nodig dat er gesnoeid en gekrent wordt.

Dat doet de landman, de wijnboer.

[dia9] *Mijn Vader is de wijnbouwer, zegt Jezus. En elke rank die geen vrucht draagt wordt weggesneden. En elke die wel vrucht draagt wordt gekrent, zodat er nog meer vrucht komt.*

Snoeien doet groeien!

En God de Vader doet dat door het Woord.

Het Woord snoeit. Het Woord leert je jezelf kennen (denk aan de zelfbeproeving).

Het Woord beknot je in je ongeloof, kortwiek je in je hoogmoed.

Soms is rank van de wijnstok zijn snijden in je eigen vlees. Kruisdragen.

De consequenties aanvaarden van het feit dat je bij Christus hoort, en daarom dus maar niet alles kunt doen wat je zelf graag zou willen.

Het gaat niet om wat goed, leuk of aardig is, maar om wat de HERE van je vraagt.

Niet u/jij/ik, maar het Woord bepaalt wat goed is en wat niet.

En dus ook wat weg moet, weggesneden, gesnoeid, gekrent.

Niet om het jou eens even lekker moeilijk te maken, maar om te zorgen dat je meer vrucht draagt, want snoeien doet groeien...

[dia10] *Blijf in Mij dan blijf Ik in jullie.*

Dat is dus een activiteit van twee kanten: jij in Hem en Hij in jou.

Eigenlijk is dat heel rare taal; geheimzinnig, mysterieus.

Net zo bijzonder als de eenheid die je mag ervaren als je deelneemt aan het avondmaal.

Met brood als teken van het lichaam van Christus, en de beker als teken van zijn bloed.

Door het eten en drinken daarvan heb je ook gemeenschap met Hem.
Komt Hij in jou, wordt jij deel van Hem.

Nou kan ik me bij dat ene nog een beetje wat voorstellen: dat *Hij in ons* is.

Dat je gelooft is immers al een bewijs dat Hij in je is en in je werkt.

Maar maak nou eens concreet dat wij *in Hem* moeten zijn.

Ik wil dat proberen met [dia11] een fles.

Jij, u, ik zijn elk zo'n fles. Nou doe ik er een beetje water in.

Dat water is symbool voor Jezus – het laat dus zien dat Hij in ons is.

Oké, maar dan? Wat doe je dan met die fles, met jezelf?

Je kunt 'm dan gewoon hier laten staan; dan blijft alles eigenlijk net zoals het was; dan verandert er verder niet zoveel.

Maar hoe kun jij nou in Hem gaan? Wat moet er met die fles gebeuren?

Die fles moet nu het water in! [dia12] De grote oceaan die Christus is, en meegevoerd worden waarheen Hij wil.

Kijk, als je die fles hier laat staan, dan is het net alsof wij over de Heer hebben te beschikken.

Dan hebben wij het nog voor het zeggen en kunnen wij met Hem doen wat we willen.

We kunnen Hem voor ons eigen karretje spannen en gebruiken om onze doelen te bereiken.

Maar zo werkt het niet: Hij moet niet alleen in ons, wij ook in Hem.

Die fles moet de zee in, wij moeten in Hem.

Ik moet me aan Hem verliezen, me aan Hem overgeven.

De sprong wagen. Alles loslaten. Me mee laten nemen in zijn stroom.

Dan pas kan het echt wat worden, zit ik mezelf niet meer in de weg, kan ik de

levenssappen die uit Hem komen opnemen, begint het leven met Jezus en kan ik vrucht dragen. Veel vrucht.

[dia13] *Blijf in Mij gelijk Ik in u.*

Laat de vrucht van het avondmaal mogen zijn dat wij elke dag groeien in het geloof en in de gemeenschap met Christus en met elkaar.

Tot eer van God, tot heil van onszelf.

Amen